

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Akademik Türkçe-İş Türkçesi Bibliyografyası ve Üzerine Bir İnceleme¹

Yunus Emre VERGİLİ²

Tayfun HAYKIR³

Öz

İnsanoğlunun varlık şartlarından biri olan iletişim kurma ihtiyacı zaman içinde gelişerek küresel sınırlara ulaşmıştır, böylelikle insanlar arasındaki ilişkiler derinleşmiş ve dilin sınırları genişlemiştir. Bu durum, çokkültürlü bir dünyada yaşayan insanların birden fazla dil öğrenme ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Dil öğretimi ihtiyacı, genel ve özel amaçlı dil öğretimi olarak farklı boyutlarda ele alınmıştır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde ise özel amaçlarla uluslararası öğrencilere yönelik akademik Türkçe ve iş Türkçesi dersleri verilmektedir. Bu çalışma, Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi alanında hazırlanan lisansüstü tezler, kitaplar, makale ve tam metin olarak yayımlanmış bildirilerin “Akademik Türkçe” ve “İş Türkçesi” alanlarında içerik özelliklerinin dağılımını incelemek ve çalışmaların sistematik bir biçimde tasnif edilmiş bibliyografyasını oluşturmak amacıyla yapılmıştır. Çalışmanın verilerine dair nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır, çözümlenmeler durum çalışması deseni ile yapılmıştır. Verilerin toplanması aşamasında, Google Akademik, Academia, Dergipark, Web Of Science, Springer, Taylor And Francis, TRDizin gibi veri tabanlarında tarama yapılmıştır. Verilerin analizi aşamasında, yayımlanmış çalışmalar tür ve içerik gibi çeşitli değişkenler açısından ele alındığından, betimsel içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Makale için, incelenen çalışmalarda akademik Türkçe alanında daha fazla akademik üretim olduğu, iş Türkçesi alanında yapılan çalışmalarda ise öğretim programları, ders izlenceleri, ders materyalleri gibi konularda eksikliklerin olduğu erişilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi, akademik Türkçe, iş Türkçesi, mesleki Türkçe.*

¹ Bu çalışma, ikinci yazar danışmanlığında yürütülen Seminer dersi kapsamında üretilmiştir.

² Yüksek Lisans öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Yabancılar Türkçe Öğretimi Ana Bilim Dalı, vergili.yunusemre@hvb.edu.tr, ORCID: 0009-0003-0806-958X

³ Doç. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, tayfun.haykir@hvb.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3371-2245

Kaynak gösterme: Vergili, Y. E. ve Haykır, T. (2023). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akademik Türkçe-İş Türkçesi bibliyografyası ve üzerine bir inceleme. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 8(2), 359-392.

Geliş tarihi: 19.08.2023 – Kabul tarihi: 29.08.2023 DOI:10.17932/IAU.TOMER.2016.019/tomer_v08i2007

Bibliography of Academic Turkish and Business Turkish Studies in Teaching Turkish as a Foreign Language and A Research on it

Abstract

The need for communication, which is one of the conditions of existence of human beings, has developed over time and reached global borders, so the relations between people have deepened and the limits of language have expanded. This situation has revealed the need for people living in a multicultural world to learn more than one language. The need for language teaching has been handled in different dimensions as general and special purpose language teaching. In teaching Turkish as a foreign language, academic Turkish and business Turkish courses are given for international students for special purposes. This study was carried out in order to examine the distribution of content characteristics in the fields of “Academic Turkish” and “Business Turkish” of postgraduate theses, books, articles and full-text papers prepared in the field of Teaching Turkish as a Foreign Language, and to create a systematically classified bibliography of the studies. Qualitative research method was used for the data of the study, analyzes were made with case study pattern. During the data collection phase, databases such as Google Akademia, Academia, Dergipark, Web Of Science, Springer, Taylor And Francis, TRDizin were searched. In the analysis of the data, the descriptive content analysis method was used since the published studies were handled in terms of various variables such as genre and content. For the article, it has been reached that there is more academic production in the field of academic Turkish in the studies examined, and there are deficiencies in the subjects such as curricula, syllabuses and course materials in the studies conducted in the field of business Turkish.

Keywords: *Teaching Turkish as a foreign language, academic Turkish, business Turkish, occupational Turkish.*

Giriş

İnsanoğlu, tarih boyunca iletişim kurmaya ve bunu geliştirmeye gayret etmiştir. Bu gayretin neticesinde küreselleşme ortaya çıkmış ve beraberinde toplumlar/diller arasında sürekli yeni ilişkiler kurulmuştur. Bu bütünleşmeler sonucunda, insanlar arasında gelişen, ticari, siyasi, diplomatik ilişkiler iletişimi de çok boyutlu bir seviyeye getirmiştir. İletişimin çok boyutlu bir yapıya ulaşması dilin de kendi sınırlarını aşmasına ve hareketlilik kazanmasına vesile olmuştur. Uluslararası boyutta gelişen bu hareketlilik, çokkültürlü bir yapıya sahip olan insanlığa birden fazla dil bilmeyi bir ihtiyaç olarak sunmaktadır. Bu ihtiyaçlar neticesinde, ülkeler kendi dillerini öğretmek ve kültürel boyutta da bir aktarım sağlamak amacıyla çeşitli dil politikaları ve dil öğretim yöntem ve teknikleri geliştirmiştir. Yabancı dil öğretimi ihtiyacının ortaya çıkmasıyla araştırmacılar bu konuyu farklı boyutlarda ele almıştır. Birçok araştırmacı, “genel amaçlı dil öğretimi” ve “özel amaçlı dil öğretimi” olarak iki farklı boyutta incelemektedir (Hutchinson ve Waters, 1987; Dudley-Evans ve St John, 1998; Hyland, 2006; akt. Ellialtı, 2021).

Genel amaçlı dil öğretimi, bir dilin tüm unsurlarını bütünüyle ele alarak dört temel dil becerisinin birbirleriyle eşdeğer bir şekilde aktarıldığı bir öğretim şeklidir. Abbot’a (1981) göre “belirgin bir amacı olmayan dil öğretimi” olarak ifade edilmiştir. Hutchinson ve Waters (1987) ise genel amaçlı dil öğretimini dilin yapısal ve dilbilgisi özellikleri ile dil becerilerinin kazandırılması temelinde değerlendirir (Akt. Ellialtı, 2021).

Özel amaçlı dil öğretimi ise benimsenen öğretim yönteminin, öğrencilerin ihtiyaçları ve amaçları doğrultusunda şekillendiği bir öğretim şeklidir. Özel amaçlı dili Baştürkmen (2006) “öğrenenleri hedefe doğru hızlandıran pratik bir çaba” olarak tanımlanmıştır. Hutchinson ve Waters (1991) “bir ürün değil, yaklaşım olarak görülmesi” gerektiğini vurgulamıştır. Mackay ve Mountford (1978) ise, dilin “fayda sağlayan pratik” yönüne vurgu yapmıştır. (Akt. Kurt, 2021, s. 3) Bu kapsamda özel amaçlı dil öğretimi, sınırlılıklarına ve amaçladığı öğrenim hedefine göre çeşitlilik göstermektedir. Bunlar akademik ve mesleki amaçlı dil olarak ikiye ayrılmaktadır.

Özel amaçlı dil öğretiminin bir alanı olan akademik amaçlı yabancı dil öğretimi, hedef dilde akademik çalışmalar için gerekli iletişim becerilerini geliştirmeye odaklanır. Jordan’a (1997) göre, bu yaklaşım üniversite dü-

zeyindeki öğrencilere, akademik alanda iletişim kurma becerilerini kazandırmayı amaçlar (Akt. Gürata, Durmuş, 2020, s. 48). Son yıllarda üniversitelerdeki uluslararası öğrencilerin sayısındaki artış, akademik amaçlı dil öğretimine yönelik ihtiyacı da artırmıştır. Hyland'a (2006) göre, akademik amaçlı dil öğretimi; üniversite öncesi, lisans ve lisansüstü eğitim, sınıf içi etkileşimler, çeşitli araştırma türleri, öğrenci yazıları ve idari iletişim gibi akademik iletişim uygulamalarını kapsar (Akt. Ellialtı, 2021).

Flowerdew ve Peacock'un (2001) perspektifine göre, akademik amaçlı dil öğretiminin temel hedefi, uluslararası öğrencilerin akademik materyalleri anlamalarını, bilimsel araştırmalar yapmalarını ve akademik yazılar üretmelerini desteklemek amacıyla bu öğrencilerin karşılaştığı dil zorluklarına yönelik yardım sağlamaktır (Akt. Demir, 2017).

Özel amaçlı dil öğretiminin bir diğer alanı olan mesleki amaçlı yabancı dil öğretimi ise öğrencinin dil öğrenme ihtiyacının belli bir meslek alanına yönelik olduğu ve bu hedefler doğrultusunda gerçekleştiği bir dil öğretim yaklaşımıdır. Cummins (2008) mesleki amaçlı dil öğretimini dilin sosyal becerilerinin geliştirilmesi olarak değerlendirir. Mesleki amaçlı dil öğretiminin temel amacının, iş arkadaşları ve çalışma çevresinde günlük yaşamda ihtiyaç duyulan iletişim olduğunu belirtir (Akt. Ellialtı, 2021). Bu yaklaşımda, dil öğretimi içeriği, yöntemi ve hedefleri belirli bir meslek alanına uygun şekilde tanımlanır. Öğrencinin iş ortamında kullanacağı dilin özellikleri, iletişimsel amaçları ve dilin kullanılacağı işlevler belirlenir ve bu doğrultuda öğretim planlanır (Gürata, Durmuş, 2020, s. 47).

Özel Amaçlı Türkçe Öğretimi

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi, son yüzyılla beraber gerek yurt içi gerekse yurt dışında, üniversiteler ve vakıflar aracılığıyla ileri yönde bir hareketlilik kazanmıştır. Gördüğü ilgi bakımından ana dil olarak konuşulduğu ülkenin sınırlarını aşabilen dillerin sayısı, dünyada konuşulan dillerin yanında çok azdır ve Türkçede bu azınlığa dâhildir (Durmuş, 2013). Bu nedenle, Türkiye ve Türkçenin yabancılar nazarında yükselen bir değer olması, Türkiye'nin dünya üzerindeki ekonomik, kültürel ve tarihî boyutlarıyla önemli bir noktada bulunması, Türkçenin yabancı dil olarak öğrenilmesine olan talebi artırmıştır.

Uluslararası öğrencilerine yönelik yükseköğretim politikaları, öğrencilerin Türkiye'ye yönelik olan tercihlerinde ön plana çıkmaktadır. Nitelikli eğitim, üniversitelerin sağladığı olanaklar ve mezun olduklarında iyi bir meslek edinebilmeleri, burada aldıkları eğitim sonucunda kazandıkları derecelerin evrensel boyutta saygınlığa sahip olması, sunulan burslar ve diğer imkânlar, Türkiye'nin tercih edilmesinin başlıca nedenlerdir. Türkiye'ye eğitim amacıyla gelen öğrencilerin sayısı her yıl artmaktadır. Bu artış, üniversitelerin uluslararası boyutta gelişime açık ve bu yönde politikalar izlemesi ayrıca Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının (YTB) koordinasyonları sonucunda gelişmektedir. Yüksek Öğretim Kurumunun verilerine göre akademik amaçlarla ülkemize gelen öğrenci sayısı 300.000'e ulaşmıştır (YÖK, 2022). Öğrenciler, üniversitelere yerleştikten sonra Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezlerinde (TÖMER) genel amaçlı Türkçe dersleri alarak, gerekli dil eğitimlerini tamamladıktan sonra ilgili fakülte ve enstitülerdeki eğitimlerine devam etmektedirler. Gürata ve Durmuş'a (2020, s. 41) göre Türkiye'ye eğitim görmek amacıyla gelen bu öğrencilerin gereksinimleri; genel amaçlı, sosyal veya gündelik gereksinimler için Türkçe öğrenmek isteyen gruplardan farklılık göstermektedir. Bu boyutuyla, uluslararası öğrencilerin fakülte ve enstitülerdeki derslerinde karşılaştıkları akademik Türkçeye yönelik bir ihtiyaç doğmaktadır. Bu ihtiyacı karşılamak amacıyla 2018 yılından itibaren, üniversitelerde özel amaçlı dil öğretiminin kollarından biri olan akademik Türkçe dersleri verilmeye başlamıştır. Bu noktada akademik Türkçe, öğrencilerin akademik ortamlardaki ihtiyaçlarına yönelik şekillenen bir yaklaşımdır. Demir'e (2017) göre daha çok üniversite ortamlarında eğitim ve araştırma amaçlı kullanılan Türkçe olarak tanımlamıştır. Akademik Türkçe derslerinin kapsamı, uluslararası öğrencilerin lisans ve lisansüstü eğitim düzeylerinde kullanılan akademik dile ve nihayetinde akademik becerilere ulaşmasıdır. Bu alana yönelik çalışmalar, Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının (YTB), 2018 yılı bahar yarısında aldığı kararname ile ön plana çıkmıştır. Bu kararname ile üniversitelerin Türkçe Öğretim Merkezlerinde (TÖMER) yaz döneminde C1 seviyesini tamamlayan uluslararası burslu öğrencilere 140 saatlik akademik Türkçe programı uygulanması öngörülmüştür.

Akademik Türkçe öğretiminin yanı sıra, yurt içinde özel kurslarda öğren-

cilerin istekleri çerçevesinde şekillenen genel ve özel amaçlı Türkçede öğretilmektedir. Yapılan araştırmalara göre Türkiye'nin çeşitli iş sahalarında uluslararası faaliyetler göstermesi ülkemize yönelik iş ve mesleki anlamdaki talebi arttırmaktadır. Bu noktada ülkemizdeki çeşitli kurumların ortaya koyduğu sayısal veriler ışığında, birçok iş alanında çalışmak amacıyla Türkiye'ye gelen yabancıların, Türkçe öğrenme ihtiyaçlarının arttığı görülmektedir. Buradan yola çıkarak özel amaçlı dil öğretiminin bir diğer alanı olan mesleki amaçlı dil öğretimi ihtiyacının arttığı, bunun neticesinde de iş Türkçesine yönelik ayrı bir müfredat hazırlanması ve bu müfredata uygun ders kitaplarının ve materyallerin geliştirilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır. Çünkü iş Türkçesi öğretimi, mesleki amaçlı Türkçe öğretiminin bir alt dalıdır. Kurt (2021), iş Türkçesi öğretimi, bireylerin iş hayatına yönelik özel dil becerilerini geliştirmeyi amaçlayan, özel bir söz varlığına ve belirli iletişim türlerine odaklanan bir eğitim dalı olarak değerlendirmiştir. Ayrıca iş Türkçesinin tanımlarını ve sınırlılıklarını belirlediği aynı çalışmada, öğrencilerin deneyimine ve ihtiyaçlarına göre genel iş Türkçesi ve özel iş Türkçesi olmak üzere iki farklı yaklaşımdan bahsetmektedir. Alanyazın incelendiğinde bu terim 'meslek Türkçesi' şeklinde de ele alınmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışma, Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi alanında hazırlanan lisansüstü tezler, kitaplar, makale ve bildirilerin "Akademik Türkçe" ve "İş Türkçesi" alanlarında içerik özelliklerinin dağılımını incelemek ve çalışmaların bibliyografyasını oluşturmak amacıyla yapılmıştır. Bu bağlamda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- 1)Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Akademik Türkçe ve İş Türkçesi alanlarında yapılan çalışmaların içerik özellikleri nedir?
- 2)Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Akademik Türkçe ve İş Türkçesi alanlarında yapılan çalışmaların alanyazındaki dağılımı nasıl bir özellik göstermektedir?

Yöntem

Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı bu çalışmada, çözümlenmeler durum çalışması deseni ile yapılmıştır. Durum çalışması, güncel bir olguyu

kendi gerçek yaşam çerçevesi içinde çalışan nitel çalışma desenidir (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 277). Çalışma, Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi alanında hazırlanan “Akademik Türkçe” ve “İş Türkçesi” konu başlıklarını kapsayan lisansüstü tezler, kitaplar, makale ve tam metin olarak yayımlanmış bildiriler ile sınırlandırılmıştır.

İnceleme nesnesi

Çalışmanın inceleme nesnesi, Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Akademik Türkçe ve İş Türkçesi alanlarında hazırlanmış olan kitaplar, makaleler ve bildiriler oluşturmaktadır. Çalışma nesnelarini tespit etmek amacıyla Google Akademik, Academia, Dergipark, Web Of Science, Springer, Taylor And Francis, TRDizin, veri tabanları taranmıştır. Tarama, “Akademik Türkçe”, “Akademik Okuma”, “Akademik Yazma”, “Akademik Dinleme”, “İş Türkçesi” ve “Özel Amaçlı Dil Öğretimi” anahtar kelimeleri ile yapılmıştır. Yapılan tarama sonucunda, 27’i “Akademik Türkçe” alanında, 11’i “İş Türkçesi” alanında, bunlardan 5’i ise tam metin olarak yayımlanmış bildiri olmak üzere toplamda 38 makale ve bildiri tespit edilmiştir. 12’si “Akademik Türkçe” alanında, 2’si “İş Türkçesi” alanında olmak üzere 14 kitap tespit edilmiştir. Akademik Türkçe ve İş Türkçesi alanlarında hazırlanmış olan lisansüstü tezleri tespit etmek amacıyla, Yüksek Öğretim Kurumunun (YÖK) Ulusal Tez Merkezinde erişime izin verilen tezler, “Akademik Türkçe”, “Akademik Okuma”, “Akademik Yazma”, “Akademik Dinleme”, “İş Türkçesi” ve “Özel Amaçlı Dil Öğretimi” anahtar kelimeleri ile “tez adı” ve “tez özeti” kategorilerinde taranmıştır. Bu tarama sonucunda, 9’u “Akademik Türkçe” alanında, 7’si “İş Türkçesi” alanında olmak üzere 16 yüksek lisans tezine, 10’u “Akademik Türkçe” alanında, 1’i “İş Türkçesi” alanında olmak üzere 11 doktora tezine ulaşılmıştır.

Verilerin toplanması

Verilerin toplanması aşamasında çeşitli veri tabanları ve Yüksek Öğretim Kurumunun tez tarama merkezinde yapılan tarama sonucunda “Akademik Türkçe” ve “İş Türkçesi” konu başlıklarında birçok alan ve disiplinde çalışmaya rastlanmıştır. Fakat bu çalışma, Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi alanında hazırlanan “Akademik Türkçe” ve “İş Türkçesi” konu başlıklarını kapsayan lisansüstü tezler, kitaplar, makale ve tam metin olarak yayımlanmış bildiriler ile sınırlandırılmıştır.

Verilerin analizi

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde akademik Türkçe ve iş Türkçesi alanlarında yayımlanmış çalışmalar tür ve içeriklerine göre çeşitli değişkenler açısından ele alındığından, çalışmada betimsel içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Betimsel içerik analizi, tespit edilen bir alan üzerinde, birbirinden bağımsız olan nitel ve nicel çalışmaların genel eğilimlerini sistematik bir şekilde ortaya koyan çalışmalardır (Çalık ve Sözbilir, 2014).

Bu açıdan elde edilen verilerin tür ve eğilimleri belirlenerek tablolar ve şekiller oluşturulmuş, çalışmalar kategorilerine göre gruplandırılmıştır. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Akademik Türkçe ve iş Türkçesi alanlarında hazırlanan çalışmaların bibliyografik bilgileri ve sayısal verileri, lisansüstü çalışmalar “Şekil 1, 2, 3, 4, 5 ve Tablo 1, 2’de”, kitaplar “Şekil 6,7 ve Tablo 3’te”, makaleler ve bildiriler “Şekil 8,9,10 ve Tablo 4’te” sunulmuştur.

Bulgular

Lisansüstü Tezler

Bu makale için incelenen yüksek lisans tezlerinin yıllara göre dağılımı Şekil 1’de sunulmuştur.

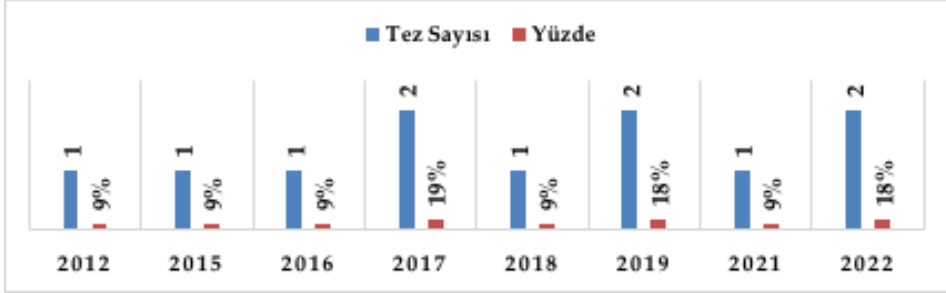

Şekil 1. Yüksek lisans tezlerinin yıllara göre dağılımı.

Şekil 1’e bakıldığında, akademik Türkçe ve iş Türkçesi alanlarında hazırlanan yüksek lisans tezleri, 2003 yılında 1(%6) tez, 2015 yılında 1(%6) tez, 2017 yılında 1(%6) tez, 2019 yılında 3(%19) tez, 2021 yılında 4(%25) tez, 2022 yılında 6(%38) tez toplamda ise 16 yüksek lisans tezi tespit edilmiştir.

Bu makale için incelenen doktora tezlerinin yıllara göre dağılımı Şekil 2’de sunulmuştur.

Şekil 2. Doktora tezlerinin yıllara göre dağılımı.

Şekil 2’ye bakıldığında akademik Türkçe ve iş Türkçesi alanlarında hazırlanan doktora tezleri, 2012 yılında 1(%9) tez, 2015 yılında 1(%9) tez, 2016 yılında 1(%9) tez, 2017 yılında 2(%19) tez, 2018 yılında 1(%9) tez, 2019 yılında 2(%18) tez, 2021 yılında 1(%9) tez, 2022 yılında 2(%18) tez toplamda ise 11 doktora tezi tespit edilmiştir.

Uluslararası öğrencilerin akademik ortamlardaki Türkçe ihtiyaçlarına yönelik lisansüstü düzeyde ilk çalışma Tok’un (2012) doktora çalışması olmuştur. Mesleki dil öğretimi alanında doğan ihtiyaçlar üzerine iş Türkçesi alanında ise Albayrak’ın (2003) yüksek lisans çalışması olmuştur. 2018 yılı bahar yarıyılında alınan kararlar akademik Türkçe derslerinin müfredata eklenmesi ile bu alana yönelik çalışmaların arttığı söylenebilir. Bunun sonucunda özel amaçlı dil öğretimi alanında da yapılan çalışmaların hareketlenmesi ile bir diğer alanı olan mesleki amaçlı dil öğretimi ve bunun sonucunda iş Türkçesi de gündeme gelmiştir. Bu noktada, akademik Türkçe alanında hazırlanan ilk çalışmaların doktora, iş Türkçesi üzerine ise yüksek lisans düzeyinde olduğu belirlenmiştir. Akademik Türkçe alanında yüksek lisans düzeyinde ise Küçük’ün (2017) çalışmasına ulaşılmıştır. İş Türkçesi için doktora düzeyinde ilk çalışma olarak nitelendirilebilecek çalışma Kurt’un (2019) çalışması olmuştur.

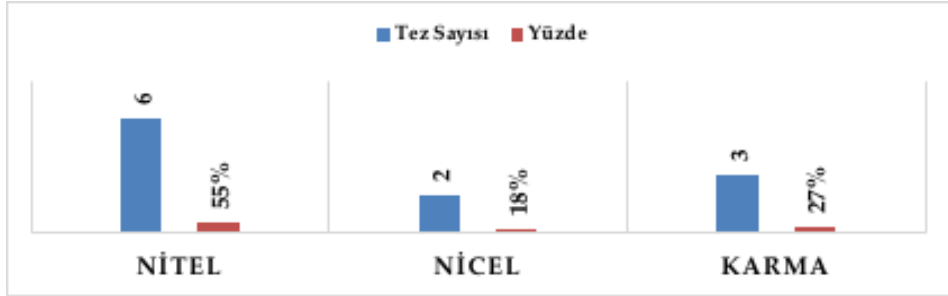
Bu makale için incelenen yüksek lisans tezlerinin yöntemine göre dağılımı Şekil 3’te sunulmuştur.

Şekil 3. Yüksek lisans tezlerinin yöntemine göre dağılımı.

Şekil 3'e bakıldığında, akademik Türkçe ve iş Türkçesi alanlarında hazırlanan yüksek lisans tezlerinde 10(%62) nitel, 2(%13) nicel, 4(%25) karma çalışma tespit edilmiştir.

Bu makale için incelenen doktora tezlerinin yöntemine göre dağılımı Şekil 4'te sunulmuştur.

Şekil 4. Doktora tezlerinin yöntemine göre dağılımı.

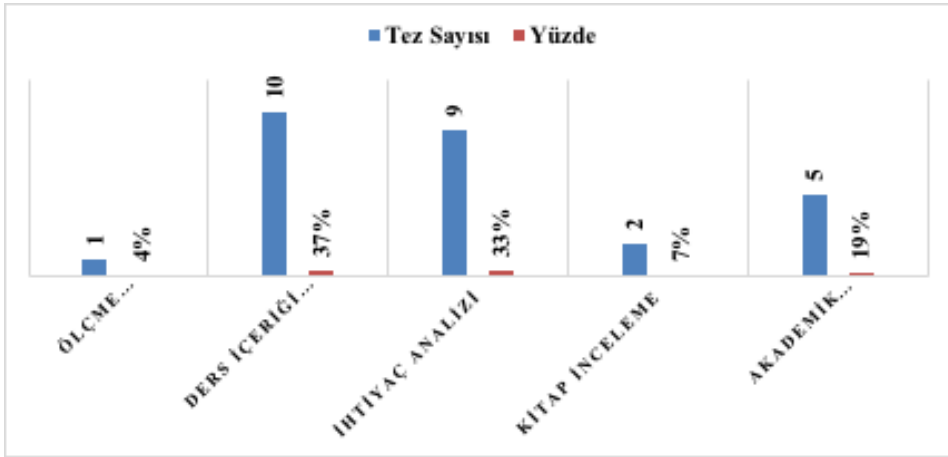
Şekil 4'e bakıldığında akademik Türkçe ve iş Türkçesi alanlarında hazırlanan doktora tezlerinde 6(%55) nitel, 2(%18) nicel, 3(%27) karma yöntemle çalışma yapıldığı tespit edilmiştir.

Nitel verilerle hazırlanmış çalışmalarda, doküman incelemesi yöntemi ağırlıklı olarak araştırma modellerini oluşturmuştur. Bunun yanında, yapılandırılmış ve yarı-yapılandırılmış görüşme formları ve gözlem formları oluşturulmuştur. Uluslararası öğrencilere yönelik ihtiyaç analizi yapılan çalışmalarda durum çalışması modeline başvurulmuştur. Durum çalışması yapılan farklı bir çalışmada da bütüncül çoklu durum deseni kullanılmıştır. Verilerin analizi aşamasında ağırlıklı olarak içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

Nicel verilerle hazırlanmış çalışmalarda, ölçme aracı olarak çoğunlukla anket kullanılmıştır. Ön-test son-test kontrol gruplu yarı deneysel desenden de faydalanılmıştır. Verilerin analizi aşamasında çeşitli istatistik programlarından yararlanılmıştır.

Karma yöntemde hem nitel hem nicel veriler bir arada kullanıldığından dolayı incelenen çalışmalarda açılımlı sıralı desen, nitel verilerde betimsel model, nicel verilerde anket kullanılmıştır. Verilerin analizinde, nitel veriler için içerik analizi, nicel veriler için çeşitli istatistik programları kullanılmıştır.

Bu makale için incelenen yüksek lisans ve doktora tezlerinin içerik dağılımları Şekil 5'te sunulmuştur.

Şekil 5. Lisansüstü tezlerinin içerik dağılımı.

Şekil 5'e bakıldığında akademik Türkçe ve iş Türkçesi alanlarında hazırlanan lisansüstü tezlerinin içerik dağılımları; ölçme ve değerlendirme 1(%4), ders içeriği geliştirme 10(%37), ihtiyaç analizi 9(%33), kitap inceleme 2(%7), akademik Türkçe sözcük listesi oluşturma 5(%19) şeklindedir.

Akademik Türkçe ve iş Türkçesi alanlarında yapılan lisansüstü tezlerin içerik dağılımını incelediğimizde, genel olarak ders içeriğinin geliştirilmesi ve ihtiyaç analizine odaklanan çalışmaların yaygın olduğunu görülmektedir. Bu çalışmaların büyük bir kısmı, öğrencilerin gereksinimlerine uygun ders materyalleri ve programlarının hazırlanması üzerine yoğunlaşmaktadır. Diğer yandan, ölçme ve değerlendirme alanında yapılan çalış-

maların sayısının daha az olduğunu fark edilmiştir. Çalışmaların içeriğine dair diğer bilgiler ve konu dağılımları ise şöyledir:

Ölçme ve değerlendirme konusunda yapılan çalışmalarda, Küçük (2017), yabancı dil olarak Türkçe öğrenenler için geliştirilen yeni bir yazma sınavının geçerliliğini farklı açılardan kanıtlamış ve öğrencilerin akademik yazma yeteneklerini ölçmüştür.

Ders içeriği geliştirme konusunda yapılan çalışmalarda, Güde (2019), “akademik yazma” dersi için içerik taslağı sunmuştur. Yılmaz (2022) ise uluslararası öğrencilerin akademik yazma gereksinimlerine odaklanarak, Hukuk Fakültesi öğrencilerinin özel materyal ihtiyaçlarını karşılayacak bir akademik Türkçe programı hazırlamıştır. Untuç (2022), özel amaçlı Türkçe öğretiminde bilişsel ve yapısal yaklaşımlar arasındaki etkinliği incelemiş ve hangi yaklaşımın daha işlevsel olduğunu araştırmıştır. Tok (2012) ise yabancı uyruklu öğrencilerin akademik yazma becerilerini geliştirmek amacıyla etkinlikler tasarlamış ve bunların ders içi uygulamalarını açıklamıştır. Ekmekçi (2017), yabancı öğrencilerin akademik dil gereksinimlerini belirleyerek uygun bir öğretim paketi hazırlamış ve uygulama sürecini açıklamıştır. Ellialtı (2021), uluslararası öğrencilere yönelik iktisadi ve idari bilimler alanında akademik dinleme etkinlikleri oluşturmuş ve öğrencilerin ilerlemesini değerlendirmiştir. Gürata Kocaman (2022), uluslararası öğrencilerin akademik yazma becerilerini geliştirmek için kullanılan materyallerin eğitim ortamına uygunluğunu incelemiş ve öneriler sunmuştur. Şen (2015), iktisadi ve idari bilimler alanında kullanılan mesleki Türkçeyi uluslararası öğrencilere öğretmek için ders malzemesi önerileri sunmuştur. Dursun (2021), sağlık bilimleri lisans programı öğrencilerine yönelik özel amaçlı bir öğretim programı tasarlamıştır. Ulutaş (2016), yabancı uyruklu öğrencilere özel amaçlı Türkçe öğretim programı geliştirmiştir.

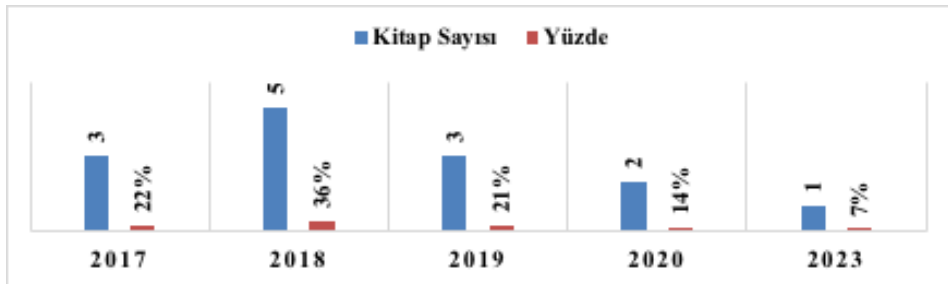
İhtiyaç analizi konusunda yapılan çalışmalarda, Konyar (2019), uluslararası öğrencilerin temel dil becerilerini ve akademik Türkçe gereksinimlerini belirlemiştir. Güven (2019), Türk futbol liglerinde oynayan yabancı futbolcuların Türkçe öğrenme görüşlerini araştırmıştır. Samım (2022), Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Afganistanlı öğrencilerin akademik yazma zorluklarını tespit etmiştir. Demir (2017), yabancı öğrencilerin akademik Türkçe gereksinimlerini ve karşılaştıkları sorunları araştırmıştır. Seyedı (2019), farklı sosyal bilim alanlarında eğitim gören öğrencilerin akademik yazma sorunlarına odaklanmıştır. Kurt (2019), yabancılara özel

amaçlı Türkçe ve iş Türkçesi öğretimi alanlarındaki dünya uygulamalarını ele almıştır. Albayrak (2013), Kara Kuvvetleri Lisan Okulunda eğitim alan yabancı askerlerin Türkçe gereksinimlerini incelemiştir. Alkaya (2021), sağlık alanında Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilere özel amaçlı Türkçe öğretimi yapmış öğretmenlerin görüşlerini araştırmıştır. Arat (2022), yabancı uyruklu askerî personelin mesleki Türkçe ihtiyaçlarını belirlemiş ve askerî terimler sözlüğü hazırlamıştır.

Kitap incelemesi konusunda yapılan çalışmalarda, Özdemir (2021), akademik Türkçe kitaplarının dinleme ve yazma etkinliklerini dil öğrenme stratejilerine göre incelemiştir. Bakırdöğen (2022), üniversitelerin akademik Türkçe kitap setlerindeki okuma metinlerini ve etkinliklerini incelemiştir. Akademik Türkçe sözcük listesi konusunda yapılan çalışmalarda, Üstün (2021), uluslararası öğrencilere lisans programlarında ihtiyaç duyacakları sözcükleri belirlemiştir. Çiftler (2022), farklı disiplinlere göre akademik Türkçe sözcük listeleri oluşturmuştur. Dolmacı (2015), akademik sözcük bilgisinin temelini oluşturan kavramları ele almıştır. Tüfekçioğlu (2018), sosyal bilimlerde kullanılan teknik ve akademik sözcükleri sınıflandırmış ve sözcük listesi hazırlamıştır. Eroğlu (2022), akademik Türkçe kitaplarındaki ve öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki sözcük kullanımını incelemiştir.

Kitaplar

Bu makale için incelenen kitapların yıllara göre dağılımı Şekil 6’da sunulmuştur.

Şekil 6. Kitapların yıllara göre dağılımı.

Şekil 6'ya bakıldığında akademik Türkçe ve iş Türkçesi alanlarında hazırlanmış olan kitaplar 2017 yılında 3(%22) kitap, 2018 yılında 5(%36) kitap, 2019 yılında 3(%21) kitap, 2020 yılında 2(%14) kitap, 2023 yılında 1(%7) kitap tespit edilmiştir.

Çalışmada incelenen kitapların yıllara göre tasnifi yapıldığında 2018 yılı bahar yarıyılında sonra akademik Türkçe derslerinin müfredata eklenmesi ile bu alana yönelik hazırlanan ders materyallerinde artış gözlemlenmiştir. Veriler ışığında, akademik Türkçe alanında, Temur'un (2017) editörlüğünde hazırlanan ilk ders kitabının Geleceğin Mühendisleri İçin Çok Dilli Mesleki Yabancı Dil Eğitimi Türkçe A1/A2 olduğunu söyleyebiliriz. Bu makale için incelenen kitapların içerik dağılımları Şekil 7'de sunulmuştur.

Şekil 7. Kitapların içerik dağılımı.

Şekil 7'ye bakıldığında akademik Türkçe ve iş Türkçesi alanlarında hazırlanan kitapların içerik dağılımları; akademik Türkçe sözlük listesi 1(%7), ihtiyaç analizi 3(%21), ders kitabı 10(%72) şeklindedir.

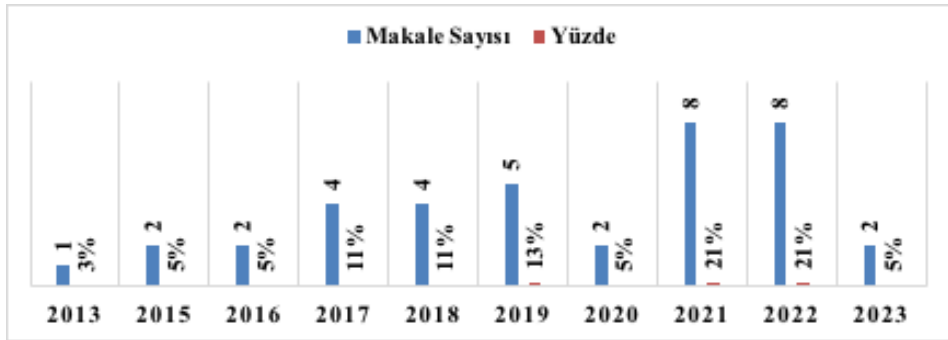
Akademik Türkçe ve iş Türkçesi alanlarında oluşturulan kaynakların içeriğine bakıldığında, özellikle ders kitaplarının sayıca fazla olduğu görülebilmektedir. Diğer taraftan, hazırlanan diğer kaynaklar arasında akademik Türkçe sözlük listeleri ve ihtiyaç analizleri yer almaktadır. Çalışmaların içeriğine dair diğer bilgiler ve konu dağılımları ise şöyledir:

Akademik Türkçe sözcük listesi konusunda yapılan çalışmalarda, Tüfekçioğlu (2018), özellikle sosyal bilimler alanında kullanılan akademik terimleri ele almıştır. Türkiye'deki üniversitelerde sosyal bilimler alanında lisans ve lisansüstü seviyelerde eğitim alacak öğrencilerin öğrenmesi gereken sözcükleri ve yapıları üzerine bilgi sunmaktadır. Aynı zamanda Türkçenin sosyal bilimler alanında bilim dili olmasındaki konumu, üretilen ve Türkçeleştirilen kavramlar üzerine de değerlendirmelerde bulunmaktadır.

İhtiyaç analizi konusunda yapılan çalışmalarda, Kurt (2020), iş Türkçesi alanında özel amaçlı dil öğretimi ve iş Türkçesi öğretimi konusunda teorik bir temel oluşturmuştur. Tüfekçioğlu (2020) editörlüğünde akademik Türkçe'nin yabancı dil olarak öğretimi ve anadili eğitimi bağlamında ders uygulamaları ve değerlendirmeleri ile ilgili olarak, akademik dilin tanımı, kapsamı ve farklı Türkçe disiplinlerle ilişkisi gibi konular ele alınmıştır. Ayrıca mevcut durumun tanımı yapılmış ve gelecek çalışmalar için öneriler sunulmuştur. Tüfekçioğlu (2023), editörlüğünde Türkçenin yabancı dil olarak öğretimine katkı sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Yıllar içerisinde, öğrenci sayısındaki artış ve doğan yeni ihtiyaçlar neticesinde akademik Türkçe yeni bir araştırma alanı olarak ortaya çıkmış ve birinci baskı güncellenip genişletilerek ikinci baskı oluşturulmuştur.

Makaleler ve Bildiriler

Bu makale için incelenen makale ve bildirilerin yıllara göre dağılımı Şekil 8'de sunulmuştur.

Şekil 8. Makale ve bildirilerin yıllara göre dağılımı.

Şekil 8'e bakıldığında akademik Türkçe ve iş Türkçesi alanlarında hazırlanan makaleler ve bildiriler, 2013 yılında 1(%3) makale, 2015 yılında 2(%5) makale bunlardan 1 tanesi bildiridir, 2016 yılında 2(%5) makale, 2017 yılında 4(%11) makale, 2018 yılında 4(%11) makale, 2019 yılında 5(%13) makale, 2020 yılında 2(%5) makale, 2021 yılında 8(%21) makale bunlardan 1 tanesi bildiridir, 2022 yılında 8(%21) makale bunlardan 3 tanesi bildiridir, 2023 yılında 2(%5) makale tespit edilmiştir.

Uluslararası öğrencilere yönelik ilk araştırma makalesi Tok'un (2013) akademik yazma ihtiyaçlarına yönelik çalışma olmuştur. İş Türkçesi alanında ise Temizyürek, Çangal ve Yörüsün'ün (2015) Bankacılık alanına yönelik

İş Türkçesi öğretim programı, ders kitabı ve terimler sözlüğü denemesi olmuştur. Son yıllarda her iki alana yönelik çalışmalarda artış olduğu tespit edilmiştir. Makalelerin yazarlarının birçoğu bu alanlarda lisansüstü çalışmalara da sahiptir. Tezlerinin yayınlandığı tarihlerle, makalelerin yayınlandığı tarihler birbiri ile doğru orantılıdır.

Bu makale için incelenen makale ve bildirilerin yöntemine göre dağılımı Şekil 9’da sunulmuştur.

Şekil 9. Makale ve bildirilerin yöntemine göre dağılımı.

Şekil 9’a bakıldığında akademik Türkçe ve iş Türkçesi alanlarında hazırlanan makale ve bildirimlerde, 32(%84) makalede nitel, 3(%8) makalede nicel, 3(%8) tezde karma yöntemle çalışma yapıldığı tespit edilmiştir.

Nitel verilerle hazırlanmış çalışmalarda, doküman incelemesi yöntemi ağırlıklı olarak araştırma modellerini oluşturmuştur. Bunun yanında, durum çalışması, eylem araştırması, fenomoloji, literatür taraması, odak grup görüşmesi gibi yöntemlere başvurulmuştur. Verilerin analizi aşamasında betimsel analiz, içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

Nicel verilerle hazırlanmış çalışmalarda, tarama yöntemi kullanılmıştır. Verilerin analizi aşamasında çeşitli istatistik programlarından yararlanılmıştır.

Karma yöntemde hem nitel hem nicel veriler bir arada kullanıldığından incelenen çalışmalarda, nitel verilerde yarı yapılandırılmış öğrenci görüşmeleri, nicel verilerde anket kullanılmıştır. Verilerin analizinde, nitel veriler için içerik analizi, nicel veriler için çeşitli istatistik programları kullanılmıştır.

Bu makale için incelenen makale ve bildirilerin içerik dağılımı Şekil 10’da sunulmuştur.

Şekil 10. Makale ve bildirilerin içerik dağılımı.

Şekil 10'a bakıldığında akademik Türkçe ve iş Türkçesi alanlarında hazırlanan makale ve bildirilerin içerik dağılımları; ölçme ve değerlendirme 2(%5), ders içeriği geliştirme 9(%24), ihtiyaç analizi 13(%34), içerik analizi 3(%8), kitap inceleme 7(%18), akademik Türkçe sözcük listesi oluşturma 4(%11) şeklindedir.

Akademik Türkçe ve iş Türkçesi alanlarında yapılan makale ve bildiri çalışmalarının içerik dağılımı göz önüne alındığında, özellikle ihtiyaç analizi üzerine odaklanan çalışmaların sayıca daha fazla olduğu görülmektedir. Çalışmaların içeriğine dair diğer bilgiler ve konu dağılımları ise şöyledir: Ölçme ve değerlendirme konusunda hazırlanan çalışmalarda, Demiriz ve Okur (2019), uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe derslerinde yazdıkları metinleri inceleyerek yaptıkları hataların belirlenmesine yönelik bir analiz sunmaktadır. Çimen ve Kurudayıoğlu (2020) ise öğrencilerin bildiri özetlerinde etkileşimli üstsöylem belirleyici kullanım durumlarını incelemiştir.

Ders içeriği geliştirme konusunda hazırlanan çalışmalarda, Cevher Yahşi ve Güngör (2015) üniversitelerdeki yabancı öğrencilerin öğrenim alanlarıyla ilgili kavramlar ve terimler konusundaki eksikliklerini gidererek, bu eksikliklerin eğitim sonuçlarına olumsuz etkilerini ortadan kaldırmayı amaçlamıştır. Temizyürek, Çangal ve Yörüsün (2015) ise Bankacılık alanına özgü iş Türkçesi öğretim programı, ders kitabı ve terimler sözlüğü oluşturarak, ders kitaplarındaki dikkat edilmesi gereken noktaları belirtmişlerdir. Karagöl ve Korkmaz (2021), ders kitabı ve akademik metin hazırlayan yazarların uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe öğretimi hakkındaki görüşlerini araştırmışlar ve öğrencilerin mesleki deneyiminin önemini vurgulamışlardır. Güleç (2022), özel amaçlı Türkçe öğretimi üzerine yapılan çalışmaları özetlemiş ve özellikle misafir askerî personele

yönelik Türkçe öğretimine odaklanmıştır. Mutlu ve Ekti (2023), mesleki Türkçe öğretiminin C1 veya C2 seviyesinden önce, yani B1 seviyesinden itibaren başlatılması gerektiği önerisini sunmuştur. Çangal ve Yörüsün (2017), Temizyürek vd. (2015) tarafından hazırlanan “Bankacılık Türkçesi Öğretim Programı Örneği” çalışmasına dayalı olarak temel düzeyde Bankacılık Türkçesi ders kitabına yönelik bir ünite oluşturmuşlardır. Yıldız (2018), “Akademik Dinleme Becerisi Yeterliliği Ölçeği” geliştirmiştir. Kurt (2021), iş Türkçesi öğretim sürecine ilişkin dikkate alınması gereken kriterlerden biri olarak “öğrencinin yaşam deneyiminin” önemine vurgu yapmıştır. Karagöl ve Korkmaz (2022), ders kitabı ve akademik metin hazırlayan yazarların uluslararası öğrencilere akademik Türkçe dil becerilerini öğretmeye yönelik görüşlerini araştırmışlardır.

İhtiyaç analizi konusunda hazırlanan çalışmalarda, Tok (2013), yabancı öğrencilerin akademik yazma ihtiyaçlarını ortaya koymayı amaçlamıştır. Yaşar, Özden ve Toprak (2017) ise uluslararası öğrencilerin Türk dilini akademik yaşamlarında ne kadar etkili şekilde kullandıklarını belirlemiştir. Yılmaz ve Konyar (2017) akademik eğitimde temel Türkçe yeterliliğini ve akademik Türkçe öğrenme sürecindeki zorlukları araştırmışlardır. Ekmekçi (2018) yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin dinleme becerilerini belirlemiş ve bu becerileri geliştirmek için bir öğrenme ortamı sunmuştur. Demir ve Genç (2018), üniversitelerdeki uluslararası öğrencilerin aldıkları bölüm derslerinde hangi dil becerilerini hangi etkinliklerde kullandıklarını ve bu etkinliklerin ders başarısı üzerindeki etkisini incelemiştir. Halitoğlu (2018), yabancı uyruklu öğrencilerin akademik dil ihtiyaçlarını tespit etmeye yönelik bir araştırma yapmıştır. Azizoglu, Demirtaş Tolaman ve İdi Tulumcu (2019), öğretim elemanlarının perspektifini kullanarak, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin akademik yazma sürecinde karşılaştığı zorlukları ve bu zorluklara yönelik çözüm önerilerini sunmuşlardır. Taştekin (2017) çalışması ise bilim dünyasına Türk Silahlı Kuvvetlerinin uygulamalarını tanıtarak katkıda bulunmuştur. Kurt (2021) iş Türkçesi ihtiyacını karşılamak için materyallere ve kurslara teorik destek sağlamıştır. Şahin (2022), Yunus Emre Enstitüsü’nün Temel Türkçe Yardımcı Okuma Seti’ne yönelik akademisyen görüşlerini incelemiştir. Kocaman Gürata (2022) ise uluslararası öğrencilerin akademik yazma zorluklarını ve öğretim durumlarını araştırmıştır. Çangal ve Başar (2016), “Turizm Türkçesi” öğrenmek isteyen öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla öğretim programı, terimler sözlüğü ve konuşma kı-

lavuzu hazırlamışlardır. Hasırcı Aksoy (2021), lisansüstü öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin akademik dil öz yeterlikleri hakkındaki görüşlerini paylaşmıştır.

İçerik analizi konusunda hazırlanan çalışmalarda, Ellialtı (2022), akademik Türkçe öğretimi alanında yapılan lisansüstü çalışmaların içeriğini ortaya koymuştur. Şen ve Alkaya Ünlü (2021) ise yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde özel amaçlı dil öğretimi çalışmalarını incelemiştir. Moralı ve Çimen (2022), metaforlar aracılığıyla uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe algılarını ortaya koymuşlardır.

Kitap inceleme konusunda hazırlanan çalışmalarda, Moralı (2019) Gazi Üniversitesi TÖMER tarafından hazırlanan “Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe 1” ders kitabındaki okuma etkinliklerini çeşitli açılardan değerlendirmiştir. Özbal (2020) ise 1917 yılında Almanya’da yayımlanan “Türkisch für Offiziere und Mannschaften” başlıklı kitabı incelemiştir. Mısırlı (2021) “Yabancılar İçin Özel Amaçlı Türkçe Öğretimi: İş Türkçesi” adlı kitabı ele almıştır. Göçen (2021) uluslararası öğrenciler için hazırlanan akademik Türkçe ders kitaplarındaki konuşma etkinlikleri ve konuşma görevleri ile ilgili bir çalışma yaparak akademik konuşma yeterliliğini belirlemiştir. İlgün ve İltar (2022) ise Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten akademik Türkçe ders kitaplarında yer alan temel dil becerilerinin dağılımlarını araştırmıştır. Harmankaya (2022) ise “Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe: Sosyal Bilimler” adlı ders kitabının okunabilirlik düzeyini incelemiştir. Çiftler ve Aytan (2019), yabancılar için hazırlanan akademik Türkçe kitaplarından örnekler vererek Dolmacı (2015) tarafından hazırlanan 1010 Akademik Türkçe Sözcük Listesi’nin değerlendirmesini yapmıştır.

Akademik Türkçe sözcük listesi konusunda hazırlanan çalışmalarda, Ertaş ve Dolmacı (2016) elli yedi farklı ders kitabından elde edilen sözcükleri kullanarak bir söz varlığı listesi oluşturmuşlardır. Kara ve Ulutaş (2019) ise İktisadi ve İdari Bilimler alanında öğrenim gören yabancılar için gerekli sözcük ve terimlerin listesini sunmuşlardır. Korkmaz (2022) ise “Uluslararası Öğrenciler için Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe 2” ders kitabında yer alan atasözleri, deyimler ve kalıp ifadeleri bağlamına göre sınıflandırmıştır. Sayar ve Genç (2023) ise derlem dil biliminin dil öğrenimi ve söz varlığı çalışmalarında kullanımını

incelemiş ve Türkçe için akademik bir sözcük listesi oluşturmanın gerekliliğini tartışmışlardır.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Çalışmada, Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi alanında hazırlanan lisansüstü tezler, kitaplar, makaleler ve tam metin olarak yayımlanmış bildirilerin “Akademik Türkçe” ve “İş Türkçesi” alanlarında içerik özelliklerinin dağılımını incelemek ve çalışmaların sistematik bir biçimde tasnif edilmiş bibliyografyasını oluşturmak amaçlanmıştır. Çalışmalar %72 oran ile akademik Türkçe alanında sayıca daha fazladır. İş Türkçesi ise %28 oranındadır. Çalışmalar yıl, yöntem ve içeriğine göre belirlenerek tasnif edilmiştir. Çalışmaların büyük çoğunluğu nitel araştırma yöntemiyle yapılmıştır.

Çalışmaların yıllara göre dağılımı incelendiğinde, akademik Türkçe üzerine lisansüstü ilk çalışma Tok’un (2012) doktora çalışması olmuştur. İş Türkçesi alanında ise Albayrak’ın (2003) yüksek lisans çalışması olmuştur. Bu noktada, akademik Türkçe alanında hazırlanan ilk çalışmaların doktora, iş Türkçesi üzerinde ise yüksek lisans düzeyinde olduğu belirlenmiştir. 2018 yılı bahar yarıyılında YTB tarafından alınan kararla akademik Türkçe derslerinin müfredata eklenmesi ile bu alana yönelik çalışmaların sayısı yükselişe geçmiştir. Akademik Türkçe alanında yüksek lisans düzeyinde ise ilk çalışma olarak Küçük’ün (2017) çalışmasına ulaşılmıştır. İş Türkçesi için doktora düzeyinde ilk çalışma Kurt’un (2019) çalışması olmuştur. Akademik Türkçe ve iş Türkçesi alanlarında hazırlanan kitapların yıllara göre tasnifi yapıldığında, 2018 yılı bahar yarıyılından sonra akademik Türkçe derslerinin müfredata eklenmesi ile bu alana yönelik hazırlanan ders materyallerinin sayısında artış görülmüştür. Hazırlanan kitapların büyük bir kısmı ders kitaplarına odaklanmakla birlikte, akademik Türkçe sözlük listeleri ve ihtiyaç analizleri de önemli bir yer tutmaktadır. Tüfekçioğlu’nun çalışmaları ise akademik Türkçe’nin yabancı dil öğretimi ve anadili eğitimi bağlamında farklı yönlerini ele alarak önemli bir kaynak oluşturmaktadır. Elde edilen veriler ışığında, akademik Türkçe alanında, Temur’un (2017) editörlüğünde hazırlanan ilk ders kitabının Geleceğin Mühendisleri İçin Çok Dilli Mesleki Yabancı Dil Eğitimi Türkçe A1/A2 olduğu tespit edilmiştir. Akademik Türkçe ve iş Türkçesi alanlarında hazırlanan ilk makale Tok’un (2013) akademik yazma ihtiyaçlarına yönelik çalışması olmuştur. İş Türkçesi alanında ise Temizyürek, Çangal ve

Yörüsün'ün (2015) iş Türkçesi öğretim programı, ders kitabı ve terimler sözlüğü denemesi ve bankacılık örneği olmuştur. Son yıllarda her iki alana yönelik çalışmalarda artış olduğu tespit edilmiştir. Makalelerin yazarlarının birçoğu bu alanlarda lisansüstü çalışmalara da sahiptir. Tezlerinin yayımlandığı tarihlerle, makalelerin yayımlandığı tarihler birbiri ile doğru orantılıdır. Çalışmaların içeriğine yönelik incelemede ölçme ve değerlendirme, ders içeriği geliştirme, ihtiyaç analizi, içerik analizi, kitap inceleme, akademik Türkçe sözcük listesi oluşturma, ders kitabı şeklinde sonuca ulaşılmıştır. Bu çalışmaların genelde uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe becerilerini geliştirmeye yönelik olduğu, ders içeriği tasarımı ve ihtiyaç analizinin öne çıkan konular olduğu görülmektedir.

Bu çalışma için incelenen akademik yayınlarda, TÖMER'lerde eğitim gören öğrencilerin dil düzeylerinin bölüm derslerini anlamada yetersiz olduğuna ve kurs sonrasındaki eğitimlerinde başarısız olduklarına yönelik ortak görüşlere ulaşılmıştır. Çalışmaların birçoğunda her iki alana yönelik çalışmaların azlığından bahsedilmiştir. Bunlar; öğretim programı eksikliği, materyal eksikliği, sınıfların disiplinlere göre oluşturulmaması gibi konularda ağırlık göstermektedir. Akademik Türkçe sözcük listesi oluşturmayı amaçlayan çalışmalarda, sosyal bilimler, sağlık bilimleri ve fen bilimleri alanlarına yönelik daha fazla sözcük listesi oluşturulduğu görülmüştür. Çalışmaların sonuçlarına göre öğrencilerin akademik Türkçeye yüksek düzeyde ihtiyaç duydukları söylenebilir. İş Türkçesine yönelik, mesleki amaçlar için Türkçe öğretim programları, ders izlenceleri, ders materyalleri gibi birçok konuda ihtiyaç söz konusudur. Ayrıca yine bu alanda farklı meslek dallarına yönelik çalışma sınırlıdır. Her iki alanda da uluslararası öğrencilerin konuşma yeterliliğini geliştirmeye yönelik çalışmanın yapılmadığı fark edilmektedir. Ölçme ve değerlendirme konusunda yapılan araştırmalar da sayıca çok düşük seviyededir. Araştırmaya göre öğretim uygulamalarının ve kullanılan ders malzemelerinin öğrenci ihtiyaçlarını karşılayıp karşılamadığına yönelik veya güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya konduğu çok az sayıda çalışma bulunmaktadır.

Sonuç olarak, uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe becerilerinin geliştirilmesi için özel bir öğretim sürecinin planlanması ve öğretimde yaşanan sorunlara çözüm bulunması gerekmektedir. İş Türkçesi alanında daha spesifik çalışmalar yapılması, farklı meslek dallarına yönelik öğretim materyallerinin oluşturulması önemlidir. Ayrıca, akademik Türkçe ve iş Türk-

çesi öğretiminde konuşma becerilerini geliştirmeye yönelik çalışmaların artırılması gerekmektedir. Ölçme ve değerlendirme konusunda da daha fazla araştırma yapılmalıdır. Akademik Türkçe ve iş Türkçesi öğretimi için daha fazla ders materyali, etkinlik ve içerik geliştirme çalışması yapılması önerilmektedir.

Araştırma ve Yayın Etiği

Bu çalışmada, Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi'nde belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergede Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler başlığı altında açıklanan eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik Kurul İzni

Araştırma, etik kurul onayı gerektirmemektedir.

Çıkar Çatışması

Araştırmada, çıkar çatışmasına yol açacak herhangi bir husus bulunmamaktadır.

Kaynakça

[1] Albayrak, R. (2013). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde gereksinim çözümlemesi: Kara Kuvvetleri lisan okulundaki misafir askeri personele ilişkin bir uygulama örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

[2] Baştürkmen, H. (2006). *Ideas And Options In English For Specific Purposes*. London: Lawrence Erlbaum Associates.

[3] Çalık, M. ve Sözbilir, M. (2014). İçerik analizinin parametreleri, *Eğitim ve Bilim*, 39(174), 33- 38.

[4] Demir, D. (2017). Uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe ihtiyaçları. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*. Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü: Ankara.

[5] Dudley-Evans, T., Johns, S. (1998). *Developments In English For Specific Purposes: A Multi Disciplinary Approach*. Cambridge University Pres.

[6] Durmuş, M. (2013). Türkçenin yabancılara öğretimi: sorunlar, çözüm önerileri ve yabancılara Türkçe öğretiminin geleceğiyle ilgili görüşler, *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (11), 207-224.

[7] Ellialtı, M. (2022). *Yabancılara Türkçe öğretiminde akademik Türkçe üzerine yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. Dünya Dilleri Ve Edebiyatları Araştırmaları Sempozyumu*. 1-3 Haziran 2022. Pamukkale Üniversitesi Yayınları-Pamukkale Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu. Denizli.

[8] Flowerdew, J., Peacock, M. (2001). Issues In Eap: A Preliminary Perspective. J. Flowerdew, M. Peacock (Eds.), *Research Perspectives On English For Academic Purposes*, 8-24. Cambridge: Cambridge University Press.

[9] Hutchinson, T., Waters, A. (1987). *English For Specific Purposes: A Learning-Centred Approach*. Cambridge: Cambridge University Press.

[10] Konyar, M. (2019). Uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe ihtiyaç analizi ve örnek ders içeriği. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.

[11] Kurt, V. (2019). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde özel amaçlı dil öğretimi: iş Türkçesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.

[12] Kurt, V. (2021). Yabancılara özel amaçlı Türkçe öğretimi bağlamında iş Türkçesi: tanımlar ve sınırlıklar, *Rumelide Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (24), 1-9.

[13] Küçük, F.(2017). Yabancı dil olarak Türkçede akademik yazma becerilerinin değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul

[14] Mackay, R., Mountford, A. (1978). *English For Specific Purposes (Applied Linguistics And Language Study)*. London: Longman.

[15] Oxford R. L. (1990) *Language Learning Strategies: What Every Teacher Should Know*. Newbury House Publishers. Oxford University Press.

[16] Rahman, M. (2015). English For Specific Purposes (Esp): A Holistic Review, *Universal Journal Of Educational Research*, 3(1), 24-31.

[17] Strevens, P. (1977). Special-Purpose Language Learning: A Perspective, *Language Teaching*, 10(3), 145-163.

[18] Temizyürek, F., Çangal, Ö. ve Yörüsün, S. (2015). Yabancılara Türkçe öğretiminde iş Türkçesi öğretim programı ders kitabı ve terimler sözlüğü denemesi bankacılık örneği, *Zeitschrift für die Welt der TürkenJournal of World of Turks*, 7(2), 87-111.

[19] Temur, N., Parlak, H., Yeşilyurt, Ş. ve Haykır, T. (2017). *Geleceğin Mühendisleri İçin Çok Dilli Mesleki Yabancı Dil Eğitimi Türkçe A1/A2*. Gazi Üniversitesi

[20] Tok, M. (2012). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akademik yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik uygulamalı bir çalışma. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Çanakkale.

[21] Tok, M. (2013). Türkçenin yabancı dil Olarak öğretiminde akademik yazma ihtiyacı. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(23), 1-25.

[22] Tüfekçioğlu, B. (Edt.) (2020). *Akademik Amaçlar İçin Türkçe Öğretimi -Kuram Ve Uygulama-*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

[23] Wach, E. (2013). *Learning About Qualitative Document Analysis*.

[24] Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara; Seçkin Yayıncılık.

Extended Abstract

The need for communication, which is one of the conditions of existence of human beings, has developed over time and reached global borders, so the relations between people have deepened and the limits of language have expanded. This situation has revealed the need for people living in a multicultural world to learn more than one language. The necessity of language teaching has been handled in different dimensions as general and special purpose language teaching. General purpose language teaching is

a form of teaching that covers the basic elements of language and transfers language skills in a balanced way. Special purpose language teaching is a teaching approach that is shaped according to the needs of learners. Special purpose language teaching is divided into academic and professional language teaching. Academic language teaching aims to provide students with university-level academic communication skills. Vocational language teaching, on the other hand, focuses on the student's language learning needs for a particular professional field. Teaching Turkish as a foreign language has increased in direct proportion to Turkey's increasing international importance and the demand of international students to learn Turkish has increased. As a result of this mobility and the increase in the number of students, the need for special-purpose Turkish teaching has arisen. As a result of the problems experienced by international students in academic environments and business life, special-purpose language teaching such as academic Turkish and business Turkish has begun to be carried out in addition to general Turkish teaching in universities and private institutions. Academic Turkish aims to provide international students with academic language and skills at undergraduate and postgraduate level. Business Turkish, on the other hand, is aimed at developing special language skills that students will use in business life. This study was carried out in order to examine the distribution of content characteristics in the fields of "Academic Turkish" and "Business Turkish" of postgraduate theses, books, articles and full-text papers prepared in the field of Teaching Turkish as a Foreign Language, and to create a systematically classified bibliography of the studies. The case study method, one of the qualitative research methods for the data of the study, was used. When the distribution of graduate theses by years is analyzed in terms of information regarding the findings of the research, it is seen that the graduate theses prepared in the fields of "Academic Turkish" and "Business Turkish" intensified in different years from 2003 to 2022. It can be said that with the decision taken by the Presidency for Turks Abroad and Related Communities in the spring semester of 2018, academic Turkish lessons have been added to the curriculum, and studies in this field have increased. As a result of this, with the mobilization of the studies in the field of special purpose language teaching, another area of vocational language teaching and as a result business Turkish came to the fore. At this point, it was determined that the first studies in the field

of academic Turkish were at the doctoral level, and on business Turkish at the master's level. In the information about the methods of postgraduate theses, in the studies prepared with qualitative data, the document analysis method mainly formed the research models. In studies prepared with quantitative data, questionnaires were mostly used as a measurement tool. Since both qualitative and quantitative data are used together in the mixed method, exploratory sequential design, descriptive model for qualitative data, and questionnaire for quantitative data were used in the studies examined. It is seen that studies focusing on the development of course content and needs analysis are common in information on the content of graduate theses. A large part of these studies focus on the preparation of course materials and programs suitable for students' needs. On the other hand, it has been noticed that the number of studies in the field of measurement and evaluation is less. In terms of the distribution of the books examined for this article by years, an increase has been observed in the course materials prepared for this field with the addition of academic Turkish courses to the curriculum after the spring semester of 2018. In the light of the data, it can be said that the first course book in the field of business Turkish, prepared under the editorship of Temur (2017), is Multilingual Vocational Foreign Language Education Turkish A1/A2 for Engineers of the Future. It is seen that the information on the contents of the books is especially high in the number of textbooks. On the other hand, academic Turkish dictionary lists and needs analyzes are among the other resources prepared. When the distribution of articles and papers examined for this article is examined by years, the first research article for international students was Tok's (2013) study on academic writing needs. In the field of Business Turkish, Temizyürek, Çangal, and Yörüsün (2015) tried the business Turkish curriculum, textbook and glossary for the banking field. In recent years, it has been determined that there has been an increase in studies on both fields. In studies prepared with qualitative data and information on the methods of articles and papers, the document analysis method mainly formed the research models. In studies prepared with quantitative data, the scanning method was used. In the mixed method, semi-structured student interviews were used for qualitative data and questionnaires were used for quantitative data. Information on the contents of articles and papers, on the other hand, is seen to be more than the number of studies focusing on

needs analysis, and there are not many studies on measurement and evaluation. As a result, it has been seen that the studies on academic Turkish are more numerous than the studies on Business Turkish. Most of the studies examined were conducted with the qualitative research method. When the distribution of studies according to years is examined, there has been an increase in academic Turkish in recent years. This increase is associated with the addition of academic Turkish courses to the curriculum. When the content distribution of the studies is examined, it is seen that they focus on issues such as needs analysis, course content development and book review. The necessity of developing special programs and materials for teaching Academic Turkish and Business Turkish is at the forefront.

Ekler

Tablo 1. Akademik Türkçe-iş Türkçesi alanlarında hazırlanan yüksek lisans tezleri.

		Yüksek Lisans Tezleri
	Alan	Bibliyografik Bilgiler
1	İş Türkçesi	Albayrak, R. (2013). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde gereksinim çözümlemesi: Kara Kuvvetleri lisan okulundaki misafir askeri personele ilişkin bir uygulama örneği (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: İstanbul.
2	İş Türkçesi	Şen, E. (2015). İktisadi ve İdari Bilimler Türkçesinin incelenmesi ve yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanımı (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: İzmir.
3	Akademik Türkçe	Küçük, F.(2017). Yabancı dil olarak Türkçede akademik yazma becerilerinin değerlendirilmesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Lisansüstü Eğitim Enstitüsü: İstanbul.
4	Akademik Türkçe	Güde, Y. C. (2019). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde akademik yazmaya yönelik bir içerik önerisi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
5	Akademik Türkçe	Konyar, M. (2019). Uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe ihtiyaç analizi ve örnek ders içeriği (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Tokat.
6	İş Türkçesi	Güven, Ö. (2019). Yabancı futbolcuların ve kulüp yöneticilerinin Türkçe öğrenimine ilişkin görüşleri (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Antalya.

7	Akademik Türkçe	Özdemir, E. (2021). Erciyes Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi akademik Türkçe kitap setlerinin dinleme ve yazma etkinlikleri açısından incelenmesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Nevşehir.
8	İş Türkçesi	Dursun, A. (2021). Özel amaçlı Türkçe öğretim programı tasarısı: Sağlık Türkçesi öğretim programı (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: İstanbul.
9	Akademik Türkçe	Üstün, H. (2021). Türkçe lisans programlarında öğrenim gören uluslararası öğrenciler için Türk Dili ve Kompozisyon dersine yönelik kelime sıklığı çalışması (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü: Çanakkale.
10	İş Türkçesi	Alkaya Ünlü, H. (2021). Yabancılarla Türkçe öğretiminde sağlık Türkçesinin mevcut durumuna yönelik öğretici ve öğrenci görüşleri (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
11	Akademik Türkçe	Bakırdöğen, M. (2022). Erciyes Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi akademik Türkçe kitap setlerinin okuma metinleri ve etkinliklerinin incelenmesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Nevşehir.
12	İş Türkçesi	Arat, E. (2022). Özel amaçlı Türkçe öğretiminde ihtiyaç analizi, materyal örnekleri ve terimler sözlüğü: askeri Türkçe (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Kocaeli.
13	Akademik Türkçe	Yılmaz, K. (2022). İki dilli Türk öğrenciler için akademik Türkçe dersinin geliştirme ve değerlendirme çalışması (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bahçeşehir Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü: İstanbul.
14	Akademik Türkçe	Çiftler, F. (2022). Akademik Türkçe için alanlara özgü oluşturulan kelime listelerinin internet tabanlı kullanımı üzerine bir araştırma (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: İstanbul.
15	Akademik Türkçe	Samım, O. M. (2022). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde akademik yazma becerisinde karşılaştıkları zorluklar (Afganistan örneği) (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Sakarya.
16	İş Türkçesi	Untuç, Ş. (2022). Özel amaçlı Türkçe öğretiminde kullanılan öğretim yaklaşımları üzerine bir araştırma (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Siirt.

Tablo 2. Akademik Türkçe-İş Türkçesi alanlarında hazırlanan doktora tezleri.

		Doktora Tezleri
	Alan	Bibliyografik Bilgiler
1	Akademik Türkçe	Tok, M. (2012). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akademik yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik uygulamalı bir çalışma (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü: Çanakkale.
2	Akademik Türkçe	Dolmacı, M. (2015). Akademik Türkçe kelime bilgisi üzerine bir derlem çalışması: yabancı dil olarak Türkçe öğretimine dair çıkarımlar (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
3	Akademik Türkçe	Ulutaş, M. (2016). Türkiye’de yükseköğrenim görececek yabancılar için özel amaçlı Türkçe öğretimine yönelik program geliştirme: Bir model önerisi (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
4	Akademik Türkçe	Demir, D. (2017). Uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe ihtiyaçları (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü: Ankara.
5	Akademik Türkçe	Ekmekçi, V. (2017). Yabancılar Türkçe öğretiminde akademik okuryazarlık öğretimine yönelik bir eylem araştırması (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Kayseri.
6	Akademik Türkçe	Tüfekçioğlu, B. (2018). Yabancı dil olarak akademik Türkçe: Sosyal bilimlerde akademik ve teknik söz varlığı (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü: Ankara.
7	Akademik Türkçe	Seyedi, G. (2019). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde akademik yazma öğretimi (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü: Ankara.
8	İş Türkçesi	Kurt, V. (2019). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde özel amaçlı dil öğretimi: iş Türkçesi (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü: Ankara.
9	Akademik Türkçe	Ellialtı, M. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde akademik dinleme becerisinin geliştirilmesi (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Uşak Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü: Uşak.
10	Akademik Türkçe	Gürata Kocaman, E. (2022). Uluslararası öğrencilere Türkçe akademik yazma öğretiminde kullanılan ders malzemelerinin değerlendirilmesi (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü: Ankara.

11	Akademik Türkçe	Eroğlu, S. (2022). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerdeki akademik Türkçe söz varlığı ile akademik Türkçe kitaplarındaki söz varlığı (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Sakarya.
----	-----------------	--

Tablo 3. *Akademik Türkçe-iş Türkçesi alanlarında hazırlanan kitaplar.*

	Alan	Bibliyografik Bilgiler
1	Akademik Türkçe	Tüfekçioğlu, B. (2018). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Akademik Sözcükler Sosyal Bilimlerde Derlem Tabanlı Bir Çalışma. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
2	İş Türkçesi	Kurt, Volkan (2020). Yabancılar İçin Özel Amaçlı Türkçe Öğretimi: İş Türkçesi. Adana: Karahan Kitabevi.
3	Akademik Türkçe	Tüfekçioğlu, B. (Edt.) (2020). Akademik Amaçlar İçin Türkçe Öğretimi -Kuram ve Uygulama-. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
4	Akademik Türkçe	Tüfekçioğlu, B. (Edt.) (2020). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Kuramlar- Yöntemler- Beceriler – Uygulamalar. Ankara: Pegem Akademi Yayınları. 2. Baskı.
5	Akademik Türkçe	Karatay, H. (Edt.) (2019). Akademik Türkçe. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
6	Akademik Türkçe	Nezir, T. (Edt.) (2017). Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe 1. Ankara: Salmat. Nezir, T. (Edt.) (2017). Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe 2 (Yazma). Ankara: Salmat.
7	Akademik Türkçe	Biçer, A., Boylu, E., Demirel, G., Saçkesen, A., Yıldırım, F., Yılmaz, M.Y. (2018). Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe 1. İstanbul: Kültür Sanat Basımevi. Akkaya, A., Biçer, A., Boylu, E., Can, T., Demirel, G., Saçkesen, A., Yıldırım, F., Yılmaz, M. Y. (2019). Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe 2. İstanbul: Kültür Sanat Basımevi. Akkaya, A., Biçer, A., Boylu, E., Can, T., Demirel, G., Saçkesen, A., Yıldırım, F., Yılmaz, M. Y. (2019). Uluslararası Öğrenciler için Fen ve Sağlık Bilimlerinde Akademik Türkçe 3. İstanbul: Kültür Sanat Basımevi.
8	Akademik Türkçe	Moralı, G. (Edt.) (2018). Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sosyal Bilimler. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi, Can Ofset. Moralı, G. (Edt.) (2018). Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Fen Bilimleri. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi, Can Ofset. Moralı, G. (Edt.) (2018). Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sağlık Bilimleri. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi, Can Ofset.
9	İş Türkçesi	Temur, N., Parlak, H. Yeşilyurt, Ş., Haykır, T. (2017). Geleceğin Mühendisleri İçin Çok Dilli Mesleki Yabancı Dil Eğitimi Türkçe A1/A2. Gazi Üniversitesi

Tablo 4. Akademik Türkçe-iş Türkçesi alanlarında hazırlanan makaleler ve tam metin olarak yayımlanmış bildiriler

	Alan	Bibliyografik Bilgiler
1	Akademik Türkçe	Tok, M. (2013). Türkçenin yabancı dil Olarak öğretiminde akademik yazma ihtiyacı. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 10(23), 1-25.
2	Akademik Türkçe	Cevher Yahşi, Ö. ve Güngör, C. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde akademik Türkçenin önemine ilişkin uygulamalı bir araştırma: Türk dili öğretimi uygulama ve araştırma merkezi örneği. 1. Uluslararası Dil Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu. Pegem Akademi. 28-30 Mayıs 2015. Nevşehir. ss. 2267-2274.
3	İş Türkçesi	Temizyürek, F., Çangal, Ö. ve Yörüsün, S. (2015). Yabancılar Türkçe öğretiminde iş Türkçesi öğretim programı ders kitabı ve terimler sözlüğü denemesi bankacılık örneği. Zeitschrift für die Welt der Türken/Journal of World of Turks, 7(2), 87-111.
4	Akademik Türkçe	Ertaş, A. ve Dolmacı, M. (2016). Developing a textbook-based academic Turkish wordlist. Procedia - Social and Behavioral Sciences, 232, 821-827.
5	İş Türkçesi	Çangal, Ö ve Başar U. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen İranlılar için iş Türkçesi öğretim programı, terimler sözlüğü ve konuşma kılavuzu denemesi: Turizm Türkçesi örneği. Journal Of Turkish Studies, 11(3), 707-734.
6	Akademik Türkçe	Yılmaz F. ve Konyar, M. (2017). Turkish academic language needs analysis in teaching Turkish as a foreign language. International Journal Of Language Academy, 5(4), 223-233.
7	İş Türkçesi	Çangal, Ö. ve Yörüsün, S. (2017). Özel amaçlı Türkçe öğretimi ders kitabı önerisi: bankacılık Türkçesi. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 6(4), 2669-2693.
8	İş Türkçesi	Taştekin, A. (2017). Türk silahlı kuvvetlerinin uygulamaları kullanım anadili Türkçe olmayanlara Türkçe öğretimi. International Journal of Social Sciences and Education Research, 3(1), 171-183.
9	Akademik Türkçe	Yaşar, E., Özden M. ve Toprak S. (2017). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde TÖMER'ler ve akademik başarı. International Journal of Languages' Education and Teaching, 5(3), 213-224.
10	Akademik Türkçe	Yıldız, S. (2018). Akademik dinleme becerisi yeterliliği ölççeği: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 18(2), 1210-1230.
11	Akademik Türkçe	Ekmekçi, V. (2018). Akademik Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi süreci içerisinde dinleme öğrenme alanına yönelik bir eylem araştırması. Aydın Tömer Dil Dergisi, 3(1), 21-46.

12	Akademik Türkçe	Demir, D .ve Genç, A. (2018). Akademik Türkçe etkinliklerine yönelik öğrenci ve öğretim elemanı görüşleri. Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, (28), 91-104.
13	Akademik Türkçe	Halitoğlu, V. (2018). Akademik Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi sürecinde kelime öğrenimi ve buna yönelik bir eylem araştırması. Erciyes Eğitim Dergisi, 2(1), 39-63.
14	Akademik Türkçe	Demiriz, H. N. ve Okur, A. (2019). Türkçe öğretiminde yazma öğretimine akademik Türkçe aşamasında yabancı öğrenciler üzerinden bir bakış. Ana Dili Eğitimi Dergisi, 7(2), 436-449.
15	Akademik Türkçe	Çiftler, F. ve Aytan, T. (2019). Yabancılar için akademik Türkçe kitapları üzerine bir inceleme. International Journal Of Languages Education And Teaching, 7(4), 75-91.
16	Akademik Türkçe	Moralı, G. (2019). Uluslararası öğrencilere yönelik akademik Türkçe okuma metinlerinin ve etkinliklerinin değerlendirilmesi: bir doküman incelemesi. Aydın Tömer Dil Dergisi, 4(2), 57-72.
17	Akademik Türkçe	Azizoğlu, N. İ., Demirtaş Tolaman, T. ve İdi Tulumcu, F. (2019). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde akademik yazma becerisi: karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri. Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi, 2 (1), 7-22.
18	İş Türkçesi	Kara, M. ve Ulutaş, M. (2019). Yabancılar için özel amaçlı Türkçe öğretimi: İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler için ilk 1000 sözcük listesi önerisi. Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi, 14(28), 467-500.
19	İş Türkçesi	Özbal, B. (2020). Özel amaçlı Türkçe öğrenimine örnek tarihî bir ders kitabının incelenmesi. RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, (20), 1-11.
20	Akademik Türkçe	Çimen, L. ve Kurudayıoğlu, M. (2020). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin akademik yazılarında etkileşimli üstsöylem belirleyicilerinin kullanımı. OPUS- Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 16(31), 3899-3923.
21	Akademik Türkçe	Karagöl, E. ve Korkmaz, C. B. (2021). Ders kitabı ve bilimsel metin yazarlarının görüşlerine göre uluslararası öğrencilere akademik Türkçe öğretimi. Rumelide Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, (25), 208-230.
22	Akademik Türkçe	Şen, Ü. ve Alkaya Ünlü, H. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yapılmış özel amaçlı dil öğretim çalışmalarının analizi. International Journal of Language Academy, 9 (2),345-366.
23	İş Türkçesi	Mısırlı, G. (2021). İş Türkçesi için kuramsal altyapı [Volkan Kurt'un "Yabancılar İçin Özel Amaçlı Türkçe Öğretimi: İş Türkçesi" adlı eserinin değerlendirmesi]. TUDED, 61(2), 787-792.

24	İş Türkçesi	Kurt, V. (2021). Yabancılara özel amaçlı Türkçe öğretimi bağlamında iş Türkçesi: tanımlar ve sınırlıklar. RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, (24), 1-9.
25	İş Türkçesi	Kurt, V. (2021). Yabancı dil olarak İş Türkçesi öğretiminde bir sınıflandırma ölçütü: öğrencinin mesleki deneyimi. Uluslararası A. Halûk Dursun Türk Kültürü Sempozyumu. Uluslararası Kültür ve Dil Araştırmaları Derneği Yayınları. 18-22 Ağustos 2021. Ankara. ss. 61-66.
26	Akademik Türkçe	Göçen, G. (2021). Uluslararası öğrenciler için hazırlanan akademik Türkçe ders kitaplarındaki konuşma görevleri ve yeterlilikleri. Aydın Tömer Dil Dergisi, 6(1), 43-84.
27	Akademik Türkçe	Hasırcı Aksoy, S. (2021). Lisansüstü öğrenim gören yabancı öğrencilerin akademik Türkçe özyeterliliklerine ilişkin görüşleri. OPUS–Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 17(35), 1705-1728.
28	Akademik Türkçe	İlgün, K. ve İltar L. Uluslararası öğrencilere yönelik akademik Türkçe öğretiminde temel dil becerileri. 4. Uluslararası Türk Dünyası Eğitim Bilimleri ve Sosyal Bilimler Kongresi. UAEESEB. 24-27 Kasım 2022. Antalya. ss. 144-155.
29	Akademik Türkçe	Ellialtı, M. (2022). Yabancılara Türkçe öğretiminde akademik Türkçe üzerine yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. Dünya Dilleri ve Edebiyatları Araştırmaları Sempozyumu. 1-3 Haziran 2022. Pamukkale Üniversitesi Yayınları-Pamukkale Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu. Denizli.
30	İş Türkçesi	Güleç, F. (2022). Özel amaçlı dil öğretimi misafir askerî personele Türkçe öğretimi örneği. Edebiyat Bilim, 65-89.
31	Akademik Türkçe	Şahin, M. (2022). Özel amaçlı Türkçe öğretimi kapsamında Yunus Emre Enstitüsünün hazırladığı temel Türkçe yardımcı okuma setine ilişkin TÖMER okutmanlarının görüş ve önerileri. Turkish Studies-Language And Literature, 17(4), 1391 - 1404.
32	Akademik Türkçe	Korkmaz, C. B. (2022). Yabancılara akademik Türkçe öğretiminde kalıplaşmış sözcük grupları. 6. Uluslararası Eğitim ve Değerler Sempozyumu. . 27-30 Ekim 2022. Antalya. ss. 179-180.
33	Akademik Türkçe	Korkmaz, C. B., Karagöl, E. (2021). Teaching Academic Turkish Language Skills to International Students According to the Opinions of Textbook Aand Scientific Article Writers, International Journal of Eurasian Education and Culture, 6(14), 1764-1805.
34	Akademik Türkçe	Harmankaya, M. Ö. (2022). Uluslararası öğrenciler için Akademik Türkçe sosyal bilimler kitabının okunabilirliği. Bayterek Uluslararası Akademik Araştırmalar Dergisi, 5(2), 250-264.

35	Akademik Türkçe	Kocaman Gürata, E. (2022). Uluslararası öğrencilerin Türkçe akademik yazma ihtiyaçlarına ilişkin uzman görüşleri. Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (Hütad), (36) , 193-223.
36	Akademik Türkçe	Moralı, G., Çimen, L. (2022). “Academic Turkish Is Like...”: International Students’ Perceptions About Academic Turkish Concept. Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi, 8(1), 88-103.
37	Akademik Türkçe	Sayar, E. ve Genç, A. (2023). Akademik Türkçe sözcük listesi oluşturma üzerine derlemeden öğretime kuramsal tartışmalar. Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (Hütad), (38), 269-295.
38	İş Türkçesi	Mutlu, K. ve Ekti, M. (2023). Yabancı dil olarak mesleki Türkçe öğretiminin hangi dil düzeyinde başlanabileceğine ilişkin kurama dayalı bir öneri. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 22 (86), 534-559.